

Haukkasalon tuulivoimapuiston osayleiskaavan Osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) palaute

Yhteenveto annetuista osallistumis- ja arviointisuunnitelmavaiheen lausunnoista ja muistutuksista sekä vastineet

Haukkasalon tuulivoimapuiston osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli nähtävänä 29.8.–29.9.2022 välisen ajan. Nähtävillä oloaikana annettiin 16 lausuntoa. Mielenpitoja jätettiin neljä.

Alla on tiivistetty kooste lausunnoista sekä kaavoittajan antamat vastineet niihin. Alkuperäiset, lyhentämättömät lausunnot ovat mukana kaavaan liittyvässä päätöksenteossa.

Lausunnot

1. Satakunnan museo

Satakunnan Museolla ei ole huomautettavaa Kankaanpään Haukkasalon tuulivoimaosayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan. Museo ei tässä vaiheessa näe tarvetta lausunnon antamiseen.

Vastine:

Merkitään tiedoksi.

2. Seinäjoen museo

Seinäjoen museot (Etelä-Pohjanmaan alueellinen vastuumuseo, kulttuuriympäristötehtävä) ei jätä lausuntoa tästä asiasta. Otamme tuulivoimahankkeen vaikutustenarviointiin kantaa YVA-menettelyn yhteydessä.

Vastine:

Merkitään tiedoksi.

3. Varsinais-Suomen ELY-keskus

Varsinais-Suomen ELY-keskuksella ei ole lausuttavaa tai huomautettavaa Haukkasalon tuulivoimaosayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.

Vastine:

Merkitään tiedoksi.

4. Digita Oy

Haukkasalon tuulivoimapuiston vaikutukset radio- ja tv-vastaanottoon

Pohjan Voima Oy suunnittelee Haukkasalon tuulivoimapuistoa Kankaanpään kaupungin luoteisosaan. Suunnittelualueelle suunnitellaan enintään 18 uuden tuulivoimalan rakentamista. Voimaloiden kokonaiskorkeus on korkeintaan 300 metriä. Suunniteltujen tuulivoimaloiden yksikköteho on noin 6–10 MW ja kokonaisteho on arviolta noin 108–180 MW.

Kankaanpään kaupunki on antanut Digita Oy:lle mahdollisuuden antaa kirjallisen lausunnon liittyen Haukkasalon tuulivoimahankkeeseen. Digita Oy (jäljempänä Digita) kiittää lausuntomahdollisuudesta ja lausuu seuraavaa:

Digitan antenni-tv vastaanottoneuvonnassa Digita Infossa on ajantasainen ja kattava tieto antenni-tv:n vastaanotto-olosuhteista. Vaikutusalueella ei ole todettu katvealuetta.

Digita toteaa, että tuulipuistot voivat aiheuttaa merkittävää haittaa antenni-tv:n vastaanottoon ennen kaikkea radio- ja tv-lähetysasemaan nähden puiston takana olevissa asuin- ja lomarakennuksissa. Vastaanotto-ongelmat voivat syntyä jo yhdenkin tuulivoimalan tapauksessa. Pahimmillaan tuulivoimala voi estää tv-signaalin etenemisen kokonaan.

Antenni-tv lähetyksiä käytetään myös viranomaisten vaaratiedotteiden välityskanavana. Tuulivoiman aiheuttaessa häiriön antenni-tv vastaanottoihin vaikuttaa se tällöin myös vaaratiedotteiden saatavuuteen ja sitä kautta yleiseen turvallisuuteen. Tämän vuoksi vaikutukset antenni-tv vastaanottoihin tulisi ottaa huomioon myös turvallisuuteen liittyvien vaikutuksien arvioinnissa.

Antennitelevisiion vastaanotto-ongelmien syntymisen estämiseksi onkin erittäin tärkeää tutkia suunnitellun tuulivoimalan vaikutus antenni-tv lähetysten näkyvyyteen jo hyvissä ajoin ennen rakennuslupien hakemista ja myöntämistä, ja mieluiten jo ennen tuulivoimalan sijaintipäätösten tekemistä.

Esitämme, että kaavoituksen edetessä, viimeistään rakennuslupien myöntämisvaiheessa:

- hankevastaavan on esitettävä konkreettinen suunnitelma tuulivoimalan valtakunnallisen radio- ja tv-verkon lähetyksille aiheuttamien häiriöiden estämiseksi tai poistamiseksi, tai mikäli suunnitelman laatiminen hakemusvaiheessa ei ole mahdollista, hankevastaavan tulee sitoutua laatimaan ja toimittamaan konkreettinen suunnitelma häiriöiden poistamiseksi viranomaisen asettamaan määräpäivään mennessä; ja
- tarvittaessa täsmennetään, että tuulivoimahankkeen hankevastaava häiriön aiheuttajana on velvollinen huolehtimaan häiriöiden poistamisesta sekä siitä aiheutuvista kustannuksista.

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta on mietinnössään (LiVM 10/2014 vp - HE221/2013 vp) todennut, että tuulivoimahäiriössä häiriönaiheuttaja huolehtii tilanteen korjaamiseksi tarvittavista toimenpiteistä ja myös vastaa kustannuksista. Valiokunta on jo aiemmin katsonut, että tämän kaltaisen aiheuttaja vastaa -periaatteen tulisi olla yleisemminkin taajuuksien häiriöiden yhteydessä noudatettava lähtökohta.

Digita toteaa, että antenni-tv:n verkko-operaattori Digitan velvollisuuksiin ei kuulu tuulivoimaloiden tv-lähetysille aiheuttamien häiriöiden korjaaminen, vaan vastuu kuuluu häiriöiden aiheuttajalle. Näin ollen tuulivoimahankkeesta vastaavan on esitettävä konkreettinen suunnitelma häiriöiden estämiseksi ja poistamiseksi sekä otettava vastuu häiriöiden poistamisesta sekä niistä aiheutuvista kustannuksista.

Digita toteaa, että tuulivoimaloiden tv-vastaanotolle aiheuttamat häiriöt ja niiden vaikutukset ja vaikutusalueet voidaan riittävällä suunnittelulla nykyisin ennustaa. Tämän lausunnon kohteena oleva tuulivoimahanke voi muodostaa häiriöitä yhteisvaikutuksena toisien tuulivoimahankkeiden kanssa. Häiriön poistokeinoja toteutettaessa on otettava huomioon myös alueen muut mahdolliset tuulivoiman rakentamishankkeet.

Lisäksi Digita toteaa, että tuulivoimaloiden aiheuttamien häiriöiden hoitamisessa ei valitettavasti ole alalle syntynyt yleisiä käytäntöjä. Tuulivoimaloiden aiheuttamat häiriöt voivat pahimmillaan estää kokonaan antenni-tv signaalin vastaanoton. Erityisesti tilanteessa, jossa olemassa olevan tv- ja radiolähetyksaseman lähistölle sijoitetaan useita tuulivoimaloita, voidaan pahimmassa tapauksessa ajautua tilanteeseen, jossa tv-signaalin eteneminen estyy kokonaan.

Sen vuoksi onkin erityisen tärkeää, että tuulivoimaloiden tv-vastaanotolle aiheuttamat häiriöt pyritään välttämään hyvissä ajoin etukäteen jo voimaloiden suunnitteluvaiheessa tuulivoimaloiden ja verkko-operaattoreiden välisellä yhteistyöllä. Ellei näin tehdä, riskinä on, että tuulivoimaloiden roottoreiden kotitalouksien tv-vastaanotolle aiheuttamat häiriöt jäävät korjaamatta ja kotitalouksien kärsittäviksi. Tästä on jo olemassa valitettavia esimerkkejä (esim. Pori Peitto). Tuulivoimayhtiöt tulee siten jo kaavoitus- ja rakennuslupavaiheessa velvoittaa huolehtimaan siitä, että tuulivoimalat sijoitetaan alueelle siten, että häiriöitä kotitalouksien antenni-tv:n vastaanotolle ei aiheudu. Viranomaisten tulisi päätöksessään tuoda selvästi esiin myös se, että mikäli huolellisesta ennakkosuunnittelusta huolimatta tuulivoimalat kuitenkin aiheuttavat häiriöitä tv-vastaanotolle, tulee niiden myös huolehtia häiriöiden poistamisesta ja niistä aiheutuvista kustannuksista.

Digita suhtautuu myönteisesti tuulivoiman käyttöön energianlähteenä. Jo toteutetut tuulivoimalat ovat kuitenkin osoittaneet, että tv-lähetyksasemien jälkeen rakennetut tuulivoimapuistot voivat aiheuttaa olennaisia häiriöitä tv-vastaanottoon. Mahdollisten tuulivoimaloiden aiheuttamien häiriöiden korjaaminen ei kuulu Digitan velvollisuuksiin ja televisiovastaanoton varmistamiseksi alueella on erittäin tärkeätä, että tuulivoimatoimija huolehtii aiheuttamiensa häiriöiden poistamisesta ja niistä aiheutuvista kustannuksista.

Vastine:

Merkitään tiedoksi.

5. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus

Kankaanpään kaupungin käynnistämän Pohjolan Voima Oy:n tuulivoimaosayleiskaavahankkeen tavoitteena on mahdollistaa Honkajoen Haukkasalon alueelle noin 1900 ha laajuisen tuulivoimapuiston rakentaminen. Tuulivoimapuistoon suunnitellaan enintään 18 tuulivoimalaa, joiden kokonaiskorkeus olisi korkeintaan 300 metriä, yksikköteho noin 6–10 MW ja kokonaisteho noin 108–180 MW. Samanaikaisesti osallistumis- ja arviointisuunnitelman kanssa on nähtävillä myös hankkeen YVA-ohjelma. Erillisten YVA-prosessin ja kaavan laadinnan aikataulut on sovitettu yhteen, mutta ovat erillisiä.

Haukkasalon suunniteltu tuulivoimaosayleiskaava sijoittuu hieman yli seitsemän kilometrin päähän Isojoen kunnan sekä Etelä-Pohjanmaan maakunnan rajasta. OAS:ssa on esitetty nykyinen Etelä-Pohjanmaan voimassa oleva maakuntakaavan tilanne. Lähtötiedoissa on tarpeen huomioida myös vireillä oleva maakuntakaavan kokonaisuudistus sekä sen yhteydessä laaditut selvitykset etenkin tuulivoiman osalta. Ajantasaiset tiedot kaavoitustilanteesta sekä suunnittelualueen läheisyyteen selvityksessä osoitetuista mahdollisista uusista tuulivoimaloiden alueista löytyvät Etelä-Pohjanmaan maakunnan liiton sivuilta.

Hankkeen valmistelussa on tarpeen huomioida myös Etelä-Pohjanmaan puolella Isojoen kunnanhallituksen 10.1.2022 käynnistämä Neoen Renewables Oy:n Kolmihaaran noin 60 tuulivoimalan osayleiskaavahanke.

Tuulivoimahankkeen lähtötiedoissa ei ole huomioitu hankkeen sijaintia vuonna 2020 UNESCO:n ainutlaatuisen geologisten kohteiden statuksen saaneella Lauhanvuoren – Hämeenkaan UNESCO Global Geopark -alueella. Tuulivoimakaavoituksen ja ympäristövaikutusten arvioinnin yhteydessä on tarpeen arvioida vaikutuksia myös kyseisen alueen ominaispiirteisiin, virkistyskäyttöön ja matkailumahdollisuuksien kehittämiseen.

Haukkanevan tuulivoimahankkeen yhteydessä on tarpeen selvittää vaikutukset myös Etelä-Pohjanmaan puolella oleviin Isojokilaakson kulttuurimaiseman ja Isojoen kirkkomaisemaan (rky), maakuntakaavassa osoitettuun kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeään Kodesjärven alueeseen sekä Lauhanvuoren kansallispuiston alueeseen.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus pyytää lisäämään viranomaisosallisten joukkoon Seinäjoen museot, joka toimii Etelä-Pohjanmaan alueen vastuumuseona mm. kulttuuriympäristöä ja arkeologiaa koskevissa asioissa.

EPO ELY:n alueidenkäytön ryhmän Varsinais-Suomen ELY-keskukselle antamat kommentit koskien Haukkasalon YVA-arviointiohjelmaa ovat yhteneväisiä tämän Kankaanpään Haukkasalon tuulivoimaosayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa koskevan lausunnon kanssa.

Vastine:

Tuulivoimaosayleiskaava laaditaan Kankaanpään kaupunginhallituksen päätöksen ja YVA-hankkeessa laadittujen vaihtoehtojen pohjalta. Osayleiskaavaluonnoksessa hyödynnetään YVA-selostuksessa esitettyjä selvityksiä ja vaikutusten arviointeja. YVA-selostuksessa on tutkittu kaksi vaihtoehtoa VE 1: 16 voimalaa ja VE 2: 12 voimalaa.

Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavan kokonaisuudistus huomioidaan osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa.

Vireillä olevat muut tuulivoimahankkeet päivitetään osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.

YVA-hankkeen yhteydessä arvioidaan vaikutukset myös UNESCO:n Global Geopark-kokonaisuuteen. YVA-selostuksen selvityksiä ja vaikutusten arviointeja hyödynnetään osayleiskaavaprosessissa.

YVA-hankkeessa selvitetään Haukkasalon tuulipuiston vaikutuksia Etelä-Pohjanmaan alueella oleviin arvokkaisiin maisema-alueisiin ja kulttuuriympäristökohteisiin. YVA-selostuksen selvityksiä ja vaikutusten arviointeja hyödynnetään osayleiskaavaprosessissa.

OAS:ssa kuvatut selvitykset ja vaikutusten arvioinnit on tarkistettu ja vastaavat YVA-selostuksessa kuvattuja selvityksiä ja vaikutusten arviointeja.

Seinäjoen museot lisätään osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa osallisiin.

6. Etelä-Pohjanmaan liitto

Hankkeesta vastaavana toimiva Haukkasalon tuulivoima Oy suunnittelee Haukkasalon tuulivoimapuistoa Kankaanpään kaupungin luoteisosaan, entisen Honkajoen kunnan alueelle, noin viisi kilometriä Honkajoen taajaman lounaispuolelle. Hankealue rajautuu lounaassa Siikaisten kunnan rajaan.

Suunnittelualueelle suunnitellaan enintään 18 uuden tuulivoimalan rakentamista. Suunniteltujen voimaloiden kokonaiskorkeus on korkeintaan 300 metriä. Suunniteltujen tuulivoimaloiden yksikköteho on noin 6–10 MW ja kokonaisteho on arviolta noin 108–180 MW.

Samaan aikaan osallistumis- ja arviointisuunnitelman kanssa on lausuttavana hankkeen YVA-ohjelma.

Lausuntonaan Etelä-Pohjanmaan liitto antaa seuraavaa:

OAS:ssa on tuotu esiin, että hankkeen sähkönsiirto kulkee n. 100 metriä Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava-alueella ja esitetty kartta kaavamerkinnoistä. Kuvan 7 yhteyteen tulee lisätä selite Satakunnan ja Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavojen karttamerkinnoistä. Etelä-Pohjanmaan liitto huomauttaa, että hankkeen jatkovalmistelussa tulee huomioida Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavan merkinnät muiltakin osin kuin ainoastaan sähkönsiirrosta aiheutuvien vaikutusten osalta.

Hankkeen jatkovalmistelussa tullaan tekemään monipuolisesti erilaisia luontoselvityksiä ja Natura-vaikutusten arviointi suhteessa Haapakeitaan Natura-alueeseen. Etelä-Pohjanmaan liitto pyytää hankkeen jatkovalmistelussa kiinnittämään huomiota kaukomaisemaan kohdistuvien maisemavaikutusten arviointiin etenkin herkkien kohteiden (mm. kansallispuistot, arvokkaat maisema-alueet) osalta.

Hankkeessa on tunnistettu ennakolta merkittävimpien vaikutusten joukossa yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa, mukaan lukien sähkönsiirto. Yhteisvaikutuksia tulee arvioida laajasti huomioiden kaikki vaikutusten arvioinnin osat.

Vastine:

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma koskee haukkasalon tuulivoimapuiston osayleiskaavaa. Osayleiskaavalla ei ratkaista kaava-alueen ulkopuolista sähkönsiirtoa. Maakuntakaavamerkinnot esitetään tarkemmin kaavaselostuksessa.

YVA-hankkeessa tehdään kattavat luontoselvitykset ja arvioidaan vaikutukset lähialueen Natura-alueisiin. YVA-selostuksessa esitetyt selvityksiä ja vaikutusten arviointeja hyödynnetään osayleiskaavaprosessissa.

Osayleiskaavassa hankkeiden yhteisvaikutuksia arvioidaan prosessin edetessä ja erityisesti osayleiskaavan ehdotusvaiheessa. OAS:ssa kuvatut selvitykset ja vaikutusten arvioinnit on tarkistettu ja vastaavat YVA-selostuksessa kuvattuja selvityksiä ja vaikutusten arviointeja.

7. Fingrid Oyj (ei lausuntoa)

Haukkasalon tuulivoima Oy:n Haukkasalon tuulivoimapuiston (Kankaanpää) ympäristövaikutusten arviointiohjelma sekä tuulivoimaosayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Kiitämme yhteydenotosta. Annamme yhden lausunnon samanaikaisesti nähtävillä oleviin asiakirjoihin (YVA-menettely ja osayleiskaava).

Fingrid Oyj on valtakunnallinen kantaverkkoyhtiö, joka vastaa Suomen sähköjärjestelmän toimivuudesta sähkömarkkinalain perusteella sille myönnetyn sähköverkkoluvan ehtojen mukaisesti. Yhtiön on hoidettava sähkömarkkinalain edellyttämät velvoitteet pitkäjänteisesti siten, että kantaverkko on käyttövarma ja siirtokyvyltään riittävä.

Kantaverkkoyhtiöllä on sähkömarkkinalaissa määritelty verkon kehittämis- ja liittämisvelvollisuus. Verkonhaltijan tulee pyynnöstä ja kohtuullista korvausta vastaan liittää verkkoonsa tekniset vaatimukset täyttävät sähkökäyttöpaikat ja sähköntuotantolaitokset toiminta-alueellaan.

Kantaverkkoliittyntöjen tulee täyttää tekniset vaatimukset, jotka on esitetty Fingridin yleisissä liittymisehdoissa (YLE). Liittymisehtoja noudattamalla varmistetaan järjestelmien tekninen yhteensopivuus. Niissä myös määritellään sopimuspuolten liityntää koskevat oikeudet ja velvollisuudet. Yleisten liittymisehtojen lisäksi voimalaitosten tulee täyttää Fingridin järjestelmätekniset vaatimukset (VJV). Asiakas huolehtii omaan sähköverkkoon suoraan tai välillisesti liittyvien osapuolien kanssa siitä, että myös niiden sähköverkot ja niihin liittyvät laitteistot täyttävät kantaverkkoa koskevat liittymisehdot ja järjestelmätekniset vaatimukset. Kustakin liitynnästä sovitaan erillisellä liittymissopimuksella tapauskohtaisesti.

Fingridillä ei lausuttavaa tuulipuistoa koskevasta lausunnolla olevasta materiaalista (YVA-arviointiohjelma sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelma).

Muiden kuin Fingrid Oyj:n omistamien voimajohtojen osalta teidän tulee pyytää erillinen lausunto voimajohtojen omistajilta.

Lausumme mielellämme jatkossa hankkeen eri vaiheista, tietojen ja ratkaisun tarkentuessa.

Vastine:

Merkitään tiedoksi.

8. Isojoen kunta

Isojoen kunnalla ei ole huomauttamista Kankaanpään kaupungin Honkajoen Haukkasalon tuulivoimaosayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.

Vastine:
Merkitään tiedoksi.

9. Puolustusvoimat

Kankaanpään kaupunki on viiteasiakirjalla pyytänyt Puolustusvoimien lausunnon Haukkasalon tuulivoimaosayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.

Kaavoituksella on tarkoitus mahdollistaa enintään 18 uuden tuulivoimalan rakentaminen. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaan enintään 300 metriä.

Yleistä Puolustusvoimien lausunnoista tuulivoimahankkeessa

Puolustusvoimat antaa erilliset lausunnot alueidenkäytön suunnittelusta ja tuulivoimahankkeen lopullisesta hyväksyttävyydestä. Logistiikkarykmentit antavat Puolustusvoimien lausunnot kaavoista sekä ympäristövaikutusten arvioinnista. Pääesikunnan operatiivinen osasto (PEOPOS) antaa tuulivoimatoimijoille Puolustusvoimien lausunnot sensorivaikutusten tarkemmasta selvittämistarpeesta ja tuulivoimahankkeiden hyväksyttävyydestä.

Puolustusvoimien lausunto osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta

Puolustusvoimat on osallinen Haukkasalon tuulivoimaosayleiskaavan laatimisessa ja lausuu kaavoituksen eri vaiheissa.

Alueidenkäytön suunnittelussa on turvattava maanpuolustuksen, rajaturvallisuuden ja rajavalvonnan, väestönsuojelun sekä huoltovarmuuden edellyttämät kehittämistarpeet ja varmistettava, ettei niistä vastaavien tahojen toimintamahdollisuuksia heikennetä. (Maankäyttö- ja rakennuslaki 132/1999, 4 a §)

Merkittävin ja laaja-alaisin tuulivoimaloista aiheutuva vaikutus kohdistuu puolustusvoimien aluevalvonnassa käyttämiin sensorijärjestelmiin. Tällä voi olla merkittäviä vaikutuksia puolustusvoimien lakisäätöisen aluevalvontatehtävän suorittamiselle (Laki puolustusvoimista 551/2007 ja aluevalvontalaki 755/2000).

Tuulivoimaloiden vaikutuksia Puolustusvoimien toimintaan arvioidaan perustuen Pääesikunnan hyväksyttävyyslausuntoon. Hankkeelle tulee saada ajantasaisiin hanketietoihin perustuva, myönteinen Pääesikunnan hyväksyttävyyslausunto ennen kaavan hyväksymistä.

Pääesikunnalta tulee saada uusi lausunto hyväksyttävyydestä ja selvitystarpeista, jos hankkeessa toteutettavien tuulivoimaloiden lukumäärä on suurempi, tuulivoimalat ovat yli 10 metriä korkeampia tai sijoittelu poikkeaa yli 100 metriä hyväksyttävyyslausunnon mukaisista tiedoista. Edellä mainittua pienemmistä muutoksista pyydetään tiedottamaan Pääesikunnan operatiivista osastoa.

Tarvittaessa hankkeesta tulee tehdä tutkavaikutusten arviointi VTT:llä. Arvion tarkemman tutkaselvityksen tekemisen tarpeesta tekee Pääesikunta (operatiivinen osasto) saatuaan suunnitelluista tuulivoimaloista tarkemmat tiedot (maksimikokonaiskorkeudet, koordinaatit ja lukumäärät). Tutkavaikutusten selvittämisestä vastaa tuulivoimatoimija tai kaavoittaja.

Vastine:

Osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan lisätään: vaikutukset ilmailuturvallisuuteen, tutkien toimintaan ja viestintäyhteyksiin. OAS:ssa kuvatut selvitykset ja vaikutusten arvioinnit on tarkistettu ja vastaavat YVA-selostuksessa kuvattuja selvityksiä ja vaikutusten arviointeja.

Puolustusvoimat on osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa tunnistettu osallinen.

Hankkeelle on haettu hyväksyttävyysslausunto. Lausunnossa esitetyt muut asiat otetaan huomioon kaavaprosessissa ja kaava-aineistossa.

10. Satakunnan pelastuslaitos

Kankaanpään kaupunki pyytää lausuntoa Haukkasalon tuulivoimaosayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. Haukkasalon tuulivoimapuisto sijoittuu Kankaanpään keskustaajaman luoteispuolelle noin 16 kilometrin etäisyydellä. Suunnittelualue rajoittuu lounaassa Siikaisten kunnan rajaan.

Satakunnan pelastuslaitos on tutustunut Kankaanpään Haukkasalon tuulivoimapuiston osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan. Yli 1 MW tuulivoimaloiden etäisyys suositellaan pidettäväksi 600 m, jota pidetään suositeltavana turvaetäisyytenä asutukseen. Ellei tuulivoimaloille laadittu vaaranarviointi edellytä suurempaa etäisyyttä.

Tuulivoimaloiden rakentaminen tulee parantamaan mahdollisesti tulevan tuulivoimapuiston alueen saavutettavuutta uusien ja parannettavien liikenneväylien rakentamisen johdosta.

Vastine:

Osayleiskaavassa huomioidaan YVA-selostuksessa sekä viranomaisohjeissa annetut turvaetäisyydet. Esitys turvaetäisyydestä otetaan huomioon kaavaprosessissa. OAS:ssa kuvatut selvitykset ja vaikutusten arvioinnit on tarkistettu ja vastaavat YVA-selostuksessa kuvattuja selvityksiä ja vaikutusten arviointeja. Muilta osin merkitään tiedoksi.

11. Satakuntaliitto

Kaavahanke

Pohjan Voima Oy suunnittelee tuulivoimatuotannon aluetta Kankaanpään kaupungin luoteisosaan, entisen Honkajoen kunnan alueelle. Hankealue rajautuu länsireunaltaan Siikaisten kunnan rajaan. Alueelle suunnitellaan enintään 18 uuden tuulivoimalan rakentamista. Suunniteltujen voimaloiden kokonaiskorkeus on korkeintaan 300 metriä. Suunniteltujen tuulivoimaloiden yksikköteho on noin 6–10 MW ja kokonaisteho on arviolta noin 108–180 MW.

Kankaanpään kaupunki on hyväksynyt hankkeen kaavoitusaloitteen kaupunginhallituksen kokouksessa 1.11.2021 §405 (täydennys kaavoitusaloitteeseen hyväksytty 13.6.2022 §205). Osayleiskaava laaditaan siten, että sitä on mahdollista käyttää tuulivoimaloiden rakennuslupien perusteena MRL:n 77a §:n mukaisesti. Hankkeelle toteutetaan YVA-lain mukainen ympäristövaikutusten arviointimenettely, joka tavoitteellisesti tulee etenemään rinnakkain kaavamenettelyn kanssa. Osayleiskaava laaditaan oikeusvaikutteisena ja sen hyväksyy Kankaanpään kaupunginvaltuusto.

Tuulipuiston tavoitteena on edistää ilmastopoliittisia tavoitteita, joihin Suomi on sitoutunut. Osayleiskaavan suunnittelun tavoitteena on toteuttaa tuulivoimapuiston rakentaminen luonnonympäristön ominaispiirteet ja ympäristövaikutukset huomioon ottaen sekä lieventää rakentamisesta mahdollisesti aiheutuvia haitallisia vaikutuksia. Lisäksi osayleiskaavan tavoitteena on ottaa huomioon muut aluetta koskevat maankäyttötarpeet sekä suunnitteluprosessin kuluessa muodostuvat tavoitteet. Suunnittelualueen raja on alustava ja se tarkentuu kaavaprosessin edetessä alueelle tehtyjen selvitysten tulosten perusteella.

Tuulivoimatuotannon alue on metsätalousaluetta ja sen lähiympäristö on pääosin metsätalousaluetta ja maaseutua. Ojittamattomia soita sijoittuu etenkin suunnittelualueen etelä- ja länsiosiin. Suunnittelualueen itä- ja eteläosassa sijaitsee turvetuotantoalueita. Lähin taajama on Honkajoen taajama suunnittelualueen koillispuolella lähimmillään noin 4,9 kilometrin etäisyydellä. Kankaanpään keskustajamaan suunnittelualueen kaakkoispuolella on matkaa lähimmillään noin 11,2 kilometriä. Kyläasutusta on suunnittelualueen itäpuolella Karvianjoen varrella lähimmillään noin 1,3 kilometrin etäisyydellä suunnittelualueen reunasta. Suunnittelualueen länsipuoli on pääosin maaseutuasutusta, mutta lounaispuolella sijaitsee paikoitellen pienkyläalueita, joissa maaseutumainen haja-asutus on tiivistynyt 20–39 asukkaan muodostamiksi asutusrykelmiksi.

Kaavoitustilanne

Maakuntakaavoitus

Satakunnan maakuntakaava

Ympäristöministeriö on vahvistanut Satakunnan maakuntakaavan 30.11.2011 (N:o YM1/5222/2010). Satakunnan maakuntakaava on saanut lainvoiman 13.3.2013 korkeimman hallinto-oikeuden (KHO) päätöksellä.

Hankealueen pohjoisreuna rajoittuu Satakunnan maakuntakaavassa merkittyyyn luonnonsuojelualueeseen (SL), Haapakeidas. Alue kuuluu myös Natura 2000 -verkostoon. Haapakeitaan alue on moniosainen laaja kokonaisuus. SL-merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla suojellut tai suojeltavat luonnonsuojelualueet. Alueen maankäyttöön mahdollisesti vaikuttavista merkittävistä suunnitelmista ja hankkeista tai ennen vallitsevia olosuhteita merkittävästi muuttaviin toimenpiteisiin ryhtymistä tulee luonnonsuojelusta vastaavalle alueelliselle ympäristöviranomaiselle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen. Merkintään kuuluvan suojelumääräyksen mukaan alueella ei saa toteuttaa sellaisia toimenpiteitä tai hankkeita, jotka voivat oleellisesti vaarantaa tai heikentää alueen suojeluarvoja. Alueella voidaan kuitenkin valtion luonnonsuojeluviranomaisen niin salliessa toteuttaa alueen suojeluarvojen säilyttämiseksi ja palauttamiseksi tarkoitettuja toimenpiteitä. Suojelumääräys on voimassa, kunnes alue on muodostettu luonnonsuojelulain mukaiseksi luonnonsuojelualueeksi.

Suunnittelualueen länsipuolella kulkee maakuntakaavassa osoitettu voimalinja. Merkinnällä osoitetaan vähintään 110 kV:n voimalinjat. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

Suunnittelun Haukkasalon hankealueelle pohjoisreunalla ulottuu Satakunnan maakuntakaavassa osoitetulle luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue (luo-1), Haapakeitaan alue. Merkinnällä osoitetaan merkittävät yhtenäiset ja laaja-alaiset luontokokonaisuudet, joilla on useita erilaisia luonto- ja ympäristöarvoja. Merkintä sallii mm. maa- ja metsätalouskäytön, maankäyttö- ja rakennuslain mukaisen asutuksen, matkailupalveluiden kehittämisen sekä jokamiehenoikeudella tapahtuvan virkistyskäytön. Merkintään kuuluvan suunnittelumääräyksen mukaan alueen maankäyttö ja siellä suoritettavat toimenpiteet tulee suunnitella ja toteuttaa niin, että alueen luonnon monimuotoisuuden arvot säilyvät. Alueen suunnittelussa ja kehittämisessä tulee erityisesti huomioida niiden elinkeinojen turvaaminen, jotka toiminnallaan ylläpitävät alueelle ominaisia luontotyypppejä ja edistävät niiden säilymistä. Lisäksi erityistä huomiota tulee kiinnittää alueen suo-, metsä- ja vesiluonnon arvojen huomioon ottamiseen suunnittelussa.

Hankealueen pohjoispuolelle sijoittuu myös laaja luontomatkailun kehittämisvyöhykettä osoittava merkintä (mv3, Pohjois-Satakunnan suo- ja metsäalue), johon kohdistuu luontomatkailun, luonnon virkistyskäytön, ulkoilu- ym. reitistöjen sekä luonnonsuojelun kehittämis- ja yhteensovittamistarpeita. Merkintää koskevan suunnittelumääräyksen mukaan vyöhykkeiden sisällä toteutettavassa alueiden käytön suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota matkailuelinkeinojen ja virkistyspalveluiden kehittämiseen. Suunnittelussa on otettava huomioon toteutettavien toimenpiteiden yhteensovittaminen kulttuuri-, maisema- ja luontoarvoihin sekä olemassa oleviin elinkeinoihin ja asutukseen. Matkailuun liittyviä toimintoja suunniteltaessa ja vyöhykkeen vetovoimaisuutta kehitettäessä tulee ottaa huomioon vyöhykkeen erityisominaisuudet ja niiden ominaispiirteiden säilyttäminen.

Kaikki Satakunnan maakuntakaavaan liittyvät asiakirjat, kuten mm. merkinnät ja määräykset ovat saatavilla Satakuntaliiton verkkosivuilla osoitteessa <https://satakunta.fi/alueiden-kaytto/voimassa-olevat-maakuntakaavat/satakunnanmaakuntakaavan-aineistot-ja-selvitykset/>.

Satakunnan vaihemaakuntakaava 1

Satakunnan vaihemaakuntakaava 1 hyväksyttiin maakuntavaltuustossa 13.12.2013 ja ympäristöministeriö vahvisti kaavan 3.12.2014. Satakunnan vaihemaakuntakaava 1 sai lainvoiman korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä 6.5.2016. Vaihemaakuntakaavassa 1 määritellään tuulivoiman tuotantoon parhaiten soveltuvat maakunnallisesti merkittävät alueet Satakunnassa. Vaihemaakuntakaava 1 perustuu vuonna 2011 valmistuneeseen Mannertuulialueet Satakunnassa - selvitykseen.

Haukkasalon hankealue sijoittuu Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 1 osoitetulle tuulivoimatuotannon alueelle (tv1), alue 2 Haukkasalo siten, että hankealue on pohjois- ja itäosastaan laajempi kuin edellä mainitussa vaihemaakuntakaavassa on osoitettu. Myös länsiosastaan hankealue ulottuu pidemmälle kuin vaihemaakuntakaavan mukainen raja. Merkinnällä (tv) osoitetaan maa-alueita, jotka soveltuvat tuulivoimatuotannon alueiksi. Merkintään sisältyy maankäyttö- ja rakennuslain 33 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus. Suunnittelumääräyksen mukaan alueen suunnittelussa on otettava huomioon rakentamisen vaikutukset asutukseen, loma-asutukseen, maisemaan, kulttuuriperintöön, luontoon sekä pyrittävä ehkäisemään haitallisia vaikutuksia. Lisäksi tulee ottaa huomioon lentoliikenteen aiheuttamat rajoitteet suunniteltujen alueiden soveltuvuuteen tuulivoimaloiden sijoituspaikaksi. Aluetta suunniteltaessa tulee turvata puolustusvoimien toimintaedellytykset sekä ottaa erityisesti huomioon puolustusvoimien toiminnasta, kuten tutkajärjestelmistä ja radioyhteyksien turvaamisesta johtuvat rajoitteet.

Lisäksi Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 1 on yleinen suunnittelumääräys tuulivoimatuotannon suunnittelua koskien: Tuulivoimatuotannon alueita tai yksittäisiä tuulivoimaloita suunniteltaessa tulee huolehtia riittävästä etäisyydestä ensisijaisesti maakuntakaavassa osoitettuihin, kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeisiin alueisiin, kansainvälisesti ja valtakunnallisesti arvokkaisiin lintualueisiin, luonnonsuojelualueisiin ja luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeisiin alueisiin, virkistysalueisiin sekä melutasoltaan hiljaisiin alueisiin. Tuulivoimatuotannon alueiden tai yksittäisten tuulivoimaloiden suunnittelussa tulee varmistaa riittävät melu-, valo- ja välkevaikutusten etäisyydet vakituisen ja loma-asutukseen. Tuulivoimatuotannon alueita tai yksittäisiä tuulivoimaloita suunniteltaessa on otettava huomioon eri hankkeiden yhteisvaikutukset erityisesti maisemaan ja linnustoon sekä ehkäistävä merkittävien haitallisten vaikutusten syntyminen. Suunnittelussa erityistä huomiota tulee kiinnittää tuulivoimatuotannon linnustoon kohdistuviin yhteisvaikutuksiin Selkämeren rannikkovyöhykkeellä, lähinnä valtatie 8 länsipuolella.

Satakunnan vaihemaakuntakaavan 1 asiakirjoihin voi tutustua verkkosivulla <https://satakunta.fi/alueiden-kaytto/voimassa-olevat-maakuntakaavat/satakunnanvaihemaakuntakaavan-1-aineistot-ja-selvitykset/>.

Satakunnan vaihemaakuntakaava 2

Satakunnan vaihemaakuntakaava 2 on hyväksytty maakuntavaltuustossa 17.5.2019 ja se on saanut lainvoiman 1.7.2019. Vaihemaakuntakaavassa 2 teemana on energiantuotanto, soiden moninaiskäyttö, kauppa, maisema-alueet ja rakennetut kulttuuriympäristöt. Satakunnan vaihemaakuntakaavan 2 tultua voimaan kumoutuvat samalla Satakunnan maakuntakaavan vastaavat merkinnät ja määräykset.

Hankealueella ja sen välittömässä läheisyydessä sijaitsee merkinnällä EO5 osoitettuja merkittäviä turvetuotannossa olevia tai turpeenottoon soveltuvia alueita, joilla ottamisen edellytykset soiden luonnonarvojen säilymisen ja muun käytön kannalta on selvitetty. Turpeenoton laajuus ja sijainti alueella määräytyy tuotantoaluekohtaisen suunnittelun perusteella. Suunnittelumääräys Alueen käyttöä suunniteltaessa on huomioitava luonnonsuojelulain 65 ja 66 §:ien säädökset. Turvetuotantoalueiden käyttöönoton suunnittelussa, ajoittamisessa ja jälkikäytössä on otettava huomioon valuma-alueen turvetuotantoalueiden yhteisvaikutus vesistöihin ja valuma-alueiden kokonaiskuormitus ja arkeologisen kulttuuriperinnön selvitystarve. Tarpeen vaatiessa samanaikaisesti käytössä olevien alueiden määrää on rajoitettava niin, että vesien tilaa koskevat tavoitteet voidaan saavuttaa.

Hankealueen itä-, luoteis- ja pohjoispuolelle sijoittuu Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 2 osoitettu maisemallisesti tärkeitä aluetta osoittava merkintä. Merkinnällä osoitetaan maakunnan erityisominaisuuksiin perustuvat maisemallisesti tärkeitä alueet. Suunnittelumääräyksen mukaan alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon alueen kokonaisuus, erityispiirteet ja ominaisluonne siten, että edistetään niihin liittyvien arvojen säilymistä ja kehittämistä.

Lisäksi hankealueen itäpuolelle sijoittuu maakunnallisesti merkittävää kulttuuriympäristöä osoittavia merkintöjä. Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti ja seudullisesti merkittävät kulttuuriympäristöt ja rakennusperintökohteet. Suunnittelumääräyksen mukaan alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon alueen kokonaisuus, erityispiirteet ja ominaisluonne siten, että edistetään niihin liittyvien arvojen säilymistä ja kehittämistä mukaan lukien avoimet viljelyalueet. Kaikista aluetta tai kohdetta koskevista suunnitelmista ja hankkeista, jotka oleellisesti muuttavat vallitsevia olosuhteita, tulee museoviranomaiselle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen. Kohteen ja siihen olennaisesti kuuluvan lähiympäristön suunnittelussa on otettava huomioon kohteen kulttuuri-, maisema-, luonto- ja ympäristöarvot sekä huolehdittava, ettei toimenpiteillä ja hankkeilla vaaranneta tai heikennetä.

Satakunnan vaihemaakuntakaavan 2 merkinnät ja määräykset ovat ladattavissa verkkosivulta <https://satakunta.fi/alueiden-kaytto/voimassa-olevat-maakuntakaavat/satakunnanvaihemaakuntakaavan-2-aineistot-ja-selvitykset/>.

Satakunnan maakuntakaava 2050

Satakunnan maakuntakaavan 2050 laatiminen on käynnistynyt vuoden 2021 lopussa. Satakunnan maakuntakaava 2050 laaditaan kaikki maankäyttömuodot kattavana kokonaismaakuntakaavana, jolloin

käsitellään alueiden käytön ja yhdyskuntarakenteen periaatteet ja kehittämisen kannalta tarpeelliset alueet koko maakunnan alueella. Kaavaa varten on laadittu uusia selvityksiä, mm. viherrakenneselvitys sekä käynnistetty tuulivoima- ja kulttuuriympäristöselvitykset.

Satakunnan maakuntakaavan 2050 osallistumis- ja arviointisuunnitelma on ollut virallisesti nähtävillä keväällä 2022. Kaavaprosessin etenemistä voi seurata Satakuntaliiton verkkosivuilla <https://satakunta.fi/alueiden-kaytto/vireilla-olevat-maakuntakaavat/>.

Yleis- ja asemakaavat

Suunnittelualueella ei ole voimassa olevia yleiskaavoja. Hankkeen suunniteltu sähkönsiirtoreitti kulkee vireillä olevan Marjakeitaan tuulivoimapuiston osayleiskaavan alueelta. Suunnittelualueen läheisyydessä lähellä olevat osayleiskaava-alueet ovat Karvianjokilaakson osayleiskaavan eteläosa 2002 (kvalt 4.3.2002) ja Karvianjokilaakson osayleiskaavan pohjoisosa 2002 (kvalt 4.3.2002), jotka sijoittuvat noin 0,4–2,5 kilometrin päähän Suunnittelualueen kaakkois- ja itäraja.

Suunnittelualueella ei ole voimassa olevia tai vireillä olevia asemakaavoja. Lähin asemakaavoitettu alue sijoittuu Honkajoen keskustajaman alueelle noin 5 kilometrin etäisyydelle suunnittelualueen rajan kaakkoisreunasta.

Kannanotot

Haukkasalon tuulivoimatuotannon alueen tavoitteet vastaavat maakuntasuunnitelman ja maakuntaohjelman yhdistävän Satakuntastrategian ja keväällä 2021 valmistuneen Satakunnan ilmasto- ja energiastrategian 2030 tavoitteisiin uusiutuvasta energiantuotannosta. Satakunnan ilmasto- ja energiastrategia 2030 on tuotettu Satakunnan ammattikorkeakoulussa (SAMK) osana EU:n Life-rahoitteista Canemure-hanketta. Strategia on tarkoitettu Satakunnan ilmastotyön tueksi ja taustamateriaaliksi. Omalta osaltaan Haukkasalon hanke vastaa myös Suomen kansallisiin uusiutuvalle energian tuotannolle asetettuihin tavoitteisiin.

Maankäyttö- ja rakennuslain 32 §:n mukaan maakuntakaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa yleiskaavaa ja asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi. Lisäksi viranomaisten on suunnitellessaan alueiden käyttöä koskevia toimenpiteitä ja päättäessään niiden toteuttamisesta otettava maakuntakaava huomioon, pyrittävä edistämään kaavan toteuttamista ja katsottava, ettei toimenpiteillä vaikeuteta kaavan toteuttamista.

Satakunnan maakuntakaava, Satakunnan vaihemaakuntakaava 1 ja Satakunnan vaihemaakuntakaava 2 ovat maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti ohjeena laadittaessa ja muutettaessa yleiskaavaa. Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 1 osoitetaan maakunnallisesti merkittävät, pääsääntöisesti yli 8–10 tuulivoimayksikön alueet. Haukkasalon hankealue sijoittuu Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 1 osoitetulle tuulivoimaloiden alueelle 2, Haukkasalo. Hankealueen raja on osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa esitetty laajempaan kuin Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 1 osoitettu tuulivoimaloiden alue. Satakunnan vaihemaakuntakaavan 1 selvityksissä ja vaikutusten arvioinnissa on käytetty matalampia voimaloita kuin mitä nyt hankkeessa suunnitellaan. Osayleiskaavan vaikutukset ulottuvat todennäköisesti Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 1 arvioitua laajemmalle alueelle.

Haukkasalons alue muodostaa yhdessä jo toiminnassa olevan Kirkkokallion ja Kooninkallion tuulivoimaloiden alueiden ja vireillä olevan Paholammin hankkeen kanssa laajan tuulivoimaloiden alueen Vatajan ja Antilan kylien, Karvianjokilaakson ja kantatien 44 ympärille. Lisäksi näiden alueiden pohjoispuolella on vireillä Marjakeitaan hanke. Useat, samalle alueelle sijoittuvat tuulivoimahankkeet lisäävät tarvetta maisemaan ja linnustoon sekä asutukseen ja loma-asutukseen kohdistuvien yhteisvaikutusten arviointiin sekä asettavat haasteita mm. osallistumisprosesseille.

Satakuntaliitto pyytää jatkosuunnittelussa kiinnittämään huomiota Satakunnan vaihemaakuntakaavan 1 yleiseen suunnittelumääräykseen, minkä mukaan tuulivoimatuotannon alueita tai yksittäisiä tuulivoimaloita suunniteltaessa tulee huolehtia riittävästä etäisyydestä ensisijaisesti maakuntakaavassa osoitettuihin, kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeisiin alueisiin, kansainvälisesti ja valtakunnallisesti arvokkaisiin lintualueisiin, luonnonsuojelualueisiin ja luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeisiin alueisiin, virkistysalueisiin sekä melutasoltaan hiljaisiin alueisiin. Tuulivoimatuotannon alueiden tai yksittäisten tuulivoimaloiden suunnittelussa tulee varmistaa riittävät melu-, valo- ja välkevaikutusten etäisyydet vakituisen ja loma-asutukseen. Tuulivoimatuotannon alueita tai yksittäisiä tuulivoimaloita suunniteltaessa on otettava huomioon eri hankkeiden yhteisvaikutukset erityisesti maisemaan ja linnustoon sekä ehkäistävä merkittävien haitallisten vaikutusten syntyminen. Suunnittelussa erityistä huomiota tulee kiinnittää tuulivoimatuotannon linnustoon kohdistuviin yhteisvaikutuksiin Selkämeren rannikkovyöhykkeellä, lähinnä valtatie 8 länsipuolella.

Haukkasalons yleiskaavaprosessin kanssa on käynnistetty samaan aikaan ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA) ja osayleiskaavoituksessa hyödynnetään YVA-menettelyn yhteydessä tehtyjä selvityksiä ja ympäristövaikutusten arviointeja. Satakuntaliitto pitää hyvänä, että OAS:ssa esitetyn aikataulun mukaan kaavaehdotus laaditaan vasta, kun YVA-prosessi on viety läpi. Näin toimien kaavaehdotuksen laadinnassa on mahdollista hyödyntää YVA-yhteysviranomaisen arviointiselostuksessa antamassa perustellussa päätelmässä mahdollisesti edellyttämiä lisäselvityksiä.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on käyty läpi laadittavia selvityksiä ja ennakoitu mitkä ovat hankkeesta aiheutuvia merkittävimpiä vaikutuksia. Satakuntaliitto pitää hyvänä, että jo tässä vaiheessa on tunnistettu sähkönsiirrosta aiheutuvia vaikutuksia ja niitä tarkastellaan osana kokonaisuutta. Satakuntaliitto on antanut lausunnon YVA-ohjelmasta ja kiinnittänyt siinä huomiota erityisesti maisemavaikutusten arvioinnin tärkeyteen ja vaikutusten havainnollistamiseen koskien etenkin Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 2 osoitettuja arvokohteita (mm. maisema ja kulttuuriympäristö). Voimaloiden korkeuden takia erityistä huomiota on kiinnitettävä myös kaukomaisemaan ja hankealueen vaikutusalueella asuvien ihmisten elinpiirin muutokseen havainnekuvien laadintapisteitä valittaessa. Maisemavaikutusten arvioinnissa tulee huomioida myös Pohjois-Satakunnalle tärkeä luontomatkailun kehittäminen. Hankealueen pohjoispuolelle sijoittuu Satakunnan maakuntakaavassa osoitettu luontomatkailun kehittämisvyöhyke (mv-3).

Kaavaselostukseen tulee kirjata selkeästi keskeiset ympäristövaikutusten arviointiprosessissa tunnistetut vaikutukset, kuvata arvioinnista tehdyt päätelmät perusteluineen sekä kuvata suunnitteluratkaisujen siirtyminen suunnitteluprosessista yleiskaavaan.

Maisemavaikutusten arvioinnin ohella tärkeitä vaikutustenarvioinnin teemoja ovat yhteisvaikutusten ja luontoon kohdistuvien vaikutusten arviointi. Useat, samalle vyöhykkeelle sijoittuvat tuulivoimatuotannon

alueet sekä niihin liittyvät sähkönsiirtoreitit lisäävät tarvetta linnustoon, ekologiin yhteyksiin ja luonnon pirstoutumiseen kohdistuvien yhteisvaikutusten arviointiin.

Yhteisvaikutuksia arvioitaessa tulee huomioida myös alueen asukkaat. Nyt vireillä olevat muodostavat jo olemassa olevien tuulivoimatuotannon alueiden kanssa merkittävän kokonaisuuden ja näiden alueiden väliin Karvianjokilaaksoon jää asutusta, joille saattaa syntyä merkittäviä vaikutuksia.

Satakuntaliitolla ei ole Haukkasalon tuulivoimaosayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta Satakunnan maakuntakaavojen nojalla muuta lausuttavaa.

Vastine:

Haukkasalon tuulivoimaosayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa kuvataan maakuntakaavoituksen tilanne Satakunnassa ja Etelä-Pohjanmaalla. Maakuntakaavat ja hankkeen suhde maakuntakaavamääräyksiin kuvataan tarkemmin YVA-hankkeessa, jonka tutkimuksia ja selvityksiä kaavoituksessa hyödynnetään. Osayleiskaavan kaavaselostuksessa kuvataan valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet sekä muut kaavat ja laadittavan osayleiskaavan suhde näihin seikkaperäisemmin kuin osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa. OAS:ssa kuvatut selvitykset ja vaikutusten arvioinnit on tarkistettu ja vastaavat YVA-selostuksessa kuvattuja selvityksiä ja vaikutusten arviointeja.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa esitetään tuulivoimaosayleiskaavan suunnittelualue. Maakuntakaava on yleispiirteinen kaavataso ja kaavahierarkian mukaisesti sekä tarkentuvan suunnittelun periaatteiden mukaisesti ohjaa osayleiskaavan laatimista. Maakuntakaavakartta on oikeusvaikutteinen ja kaavakartalla olevia kaavamerkintöjä ja määräyksiä sekä aluevarauksia tarkennetaan laadittavassa osayleiskaavassa (esim. KHO: 2023:57). Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 1 kaavakartalla osoitetaan maakunnallisesti merkittävät tuulivoima-alueet, muttei määritellä seudullisesti merkittävän tuulipuiston voimalamäärää.

Osayleiskaavassa hyödynnetään YVA-hankkeessa tuotettuja tutkimuksia, selvityksiä ja vaikutusten arviointeja. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan lisätään maininta: *Yhteisvaikutuksia suhteessa muihin tuulipuistohankkeisiin arvioidaan kaavaprosessin aikana ja erityisesti kaavaehdotuksesta, kun perusteltu päätelmä YVA:sta on annettu.* OAS:ssa kuvatut selvitykset ja vaikutusten arvioinnit on tarkistettu ja vastaavat YVA-selostuksessa kuvattuja selvityksiä ja vaikutusten arviointeja.

Lausunnossa esitetyt osayleiskaavaa ja kaavaselostusta koskevat maininnat merkitään tiedoksi ja huomioitavaksi kaavaluonnoksessa.

12. Siikaisten kunta

Elinvoimalautakunta toteaa lausuntonaan, ettei Siikaisten kunnalla ole huomauttamista Kankaanpään kaupungin Honkajoen Haukkasalon tuulivoimaosayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.

Vastine:
Merkitään tiedoksi.

13. Suomen Erillisverkot

Hankkeella ei ole vaikutusta Suomen Erillisverkot Oy:n Verkkoo- operaattoripalvelut liiketoimintaan.

Vastine:
Merkitään tiedoksi.

14. Traficom

Kankaanpään kaupunki on pyytänyt Liikenne- ja viestintävirasto Traficomilta lausuntoa koskien Haukkasalon tuulivoimaosayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa. Tuulivoimarakentamista suunniteltaessa tulisi ottaa huomioon myös tuulivoimaloiden vaikutukset radiojärjestelmiin. Tuulivoimaloiden on monissa tapauksissa todettu vaikuttaneen TV-vastaanoton laatuun maanpäällisissä TV-lähetysverkoissa. Tuulivoimaloilla on vaikutuksia myös matkaviestinverkkojen kentänvoimakkuuteen ja signaaliin laatuun. Tutkajärjestelmä vaatii toimiakseen riittävää etäisyyttä tuulivoimaloihin. Radiolinkin toiminta taas edellyttää täysin esteetöntä aluetta lähettimen ja vastaanottimen välillä.

Sähköisen viestinnän palvelut ovat riippuvaisia radiojärjestelmistä. Siksi on tärkeää varmistaa, että TV- ja matkaviestinpalvelut sekä tutkat ja radiolinkit toimivat myös jatkossa riittävän häiriöttömästi. Pienilläkin muutoksilla tuulivoimaloiden sijoittelussa voi olla ratkaiseva merkitys alueen radiojärjestelmien toimintaan. Jo olemassa olevia TV- ja radiolähetysasemia ja raskaita, 200–300 metrin korkuisia mastoja ei voida siirtää. Siksi eri osapuolten tulisi tehdä yhteistyötä jo tuulivoimaloiden suunnitteluvaiheessa ja pyrkiä valitsemaan tuulivoimaloiden sijainti niin, ettei häiriötä radiojärjestelmille aiheudu tai että ne ovat poistettavissa.

On suositeltavaa, että tuulivoimahankkeesta vastaavat ovat yhteydessä kaikkiin tiedossa oleviin radiojärjestelmien omistajiin lähialueilla. Riittävänä koordinoitietäisyytenä on pidetty noin 30 kilometriä. Radiopaikannusjärjestelmien ja radiolinkkien käyttäjiä sekä teleoperaattoreita tulisi aina informoida tuulivoimahankkeesta.

Vastine:
Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan on lisätty maininta: arvioidaan vaikutukset ilmailuturvallisuuteen, tutkien toimintaan ja viestintäyhteyksiin. Haukkasalon tuulipuistohankkeesta on tehty YVA-lain mukainen

vaikutusten arviointi. YVA-selostuksessa esitetyt selvitykset ja vaikutusten arvioinnit otetaan huomioon osayleiskaava laadittaessa. OAS:ssa kuvatut selvitykset ja vaikutusten arvioinnit on tarkistettu ja vastaavat YVA-selostuksessa kuvattuja selvityksiä ja vaikutusten arviointeja. Muilta osin merkitään tiedoksi.

15. Vatajankoski sähköverkko Oy

Meillä ei ole mitään hanketta vastaan. Sähkönsiirtoreittivaihtoehdot näyttävät risteävän muutamassa kohtaa sähköverkkomme kanssa. Mahdollisia verkon yhteisrakentamisia ei reiteillä näyttäisi olevan, mutta kannattaa kuitenkin olla hyvissä ajoin yhteydessä meihin päin, jotta vaikutukset voidaan huomioida.

Vastine:

Osayleiskaavassa ei ratkaista kaava-alueen ulkopuolista sähkönsiirtoa. Osayleiskaavaa laadittaessa otetaan huomioon YVA-hankkeessa tuotetut selvitykset ja vaikutusten arvioinnit tarvittavilta osin myös sähkönsiirron osalta. OAS:ssa kuvatut selvitykset ja vaikutusten arvioinnit on tarkistettu ja vastaavat YVA-selostuksessa kuvattuja selvityksiä ja vaikutusten arviointeja. Muilta osin merkitään tiedoksi.

Merkitään tiedoksi.

16. Ilmatieteen laitos

Pohjan Voima oy ja hankkeesta vastaava Haukkasalon tuulivoima Oy suunnittelevat Haukkasalon tuulivoimapuistoa Kankaanpään kaupungin luoteisosaan, entisen Honkajoen kunnan alueelle, noin viisi kilometriä Honkajoen taajaman lounaispuolelle. Hankealue rajautuu lounaassa Siikaisten kunnan rajaan. Hankealueelle suunnitellaan enintään 18 uuden tuulivoimalan rakentamista. Voimaloiden kokonaiskorkeus on enintään noin 300 metriä.

Kankaanpään kaupunki on pyytänyt Ilmatieteen laitokselta lausuntoa Haukkasalon tuulivoimapuistohankkeen osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.

Ilmatieteen laitos on perehtynyt esitykseen ja toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Ilmatieteen laitos käyttää tuulivoimahankkeita arvioidessaan Euroopan ilmatieteellisten laitosten yhteisjärjestön (EUMETNET) ja maailman ilmatieteen järjestön (WMO) suositusta, jonka mukaan tuulivoimaloita ei tulisi rakentaa alle 5 km:n etäisyydelle säätutkista ja kaikki alle 20 km:n etäisyydellä olevat hankkeet tulisi arvioida ja mallintaa tarkemmin ennen rakentamista. Arvioinnissa otetaan huomioon tuulivoimaloiden aiheuttama katve ja virhekaikua aiheuttava voimaloiden vaikutusalue sekä muiden alueella olevien tuulivoimapuistojen yhteisvaikutus.

Arviolta näyttää, että tutkaa lähimmät Haukkasalon tuulivoimapuistohankkeen voimalat ovat juuri yli 20 km etäisyydellä Kankaanpään tutkasta. Näin ollen Ilmatieteen laitoksella ei ole lausuttavaa osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan, mikäli lopulliset voimaloiden sijainnit ovat samat kuin selostuksessa. Huomioitavaa kuitenkin on, että ottaen huomioon jo rakennetut Kirkkokallion ja Koonikallion tuulivoimapuistot, sekä suunniteltujen Marjakeitaan ja Paholammin hankkeet, on ilmeistä, että yhteisvaikutusten vuoksi tuulivoimapuistot tulevat vaikuttamaan merkittävästi tutkimittausten saatavuuteen ja laatuun.

Vastine:

Osayleiskaavassa hyödynnetään YVA-hankkeessa tuotettuja tutkimuksia, selvityksiä ja vaikutusten arviointeja. OAS:ssa kuvatut selvitykset ja vaikutusten arvioinnit on tarkistettu ja vastaavat YVA-selostuksessa kuvattuja selvityksiä ja vaikutusten arviointeja. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan lisätään maininta: Yhteisvaikutuksia suhteessa muihin tuulipuistohankkeisiin arvioidaan kaavaprosessin aikana ja erityisesti kaavaehdotuksesta, kun YVA:n perusteltu päätelmä on saatu. Muilta osin merkitään tiedoksi.

Mielipiteet

1. Henkilö A

Mielipide koskien Kankaanpään Haukkasalon tuulivoimahankkeen ympäristövaikutuksia. Mielestäni tässä on asioita, joita ei ole otettu huomioon arvioinnissa.

Eläimistö, luonto

- Ihmettelen, että hankkeen yhteydessä kuultavien tahojen joukossa ei ollut lainkaan Koukun Metsästysseuraa Kankaanpäästä. Olemme vuokranneet oman tilamme metsästysoikeudet heille. Alueella on hirviä ja usein kaadot ovat tapahtuneet meidän tilallamme tai viereisillä eli aivan suunnitellun tuulivoimala-alueen vieressä. Pahoin pelkään, että tuulivoimalahanke vaarantaa hirvien elinolosuhteet.
- Tilamme läpi kulkevan ojan varressa on tilamme alueella euroopanmajavien pesä. Toinen pesä on naapurin tilalla vähän yläjuoksulle päin. Tuulivoimalahanke voi karkottaa uhanalaisuusluokituksessa silmälläpidettäväksi luokitellut europanmajavat.
- Olemme itse havainneet tilamme alueella muitakin uhanalaisuusluokituksessa silmälläpidettäviä eläimiä kuten ilveksen ja karhun. Liikuin itse keväällä tilan pohjoisosassa, jossa oli tuore karhunjäätös. Samaisesta karhusta on useita havaintoja. Tuulivoimahankkeeseen liittyvä meteli, liikenne ja rakennustyöt voi karkottaa ilvekset ja karhut alueelta lopullisesti.
- Alueella on liikkunut varmuudella ainakin vuonna 2021 erittäin uhanalaiseksi luokiteltuja susia.
- Lauhanvuoren totutustarhasta on kesällä 2022 vapautettu loput metsäpeurat luontoon. Totutustarhan tarkoitus oli istuttaa metsäpeuroja lähialueelle. Tuulipuistoalue sijaitsee vain noin 20 km päässä Lauhanvuoren totutustarhasta. Lisäksi tämä Rynkäisten-Antilan-Sammin-Vatajan väliin jäävä alue on suuri yhtenäinen metsäalue, jonne metsäpeuran olisi helppo levitä ja asettua. Mutta on varmaa, että metsäpeurat pysyttelevät kaukana, jos tuulipuistohanke toteutuu.

Ihmiset

- Asun Salomaan tilan päärakennuksessa viikot syksystä kevääseen (työpaikkani on Kankaanpäässä ja työmatka lyhenee kun yövyn tilalla eikä tarvitse ajaa kotiin Isojoelle). Koko kesän tilalla asuu siskon perhe. Yksi tilamme hienoimmista piirteistä on ollut se täydellinen luonnonrauha ja hiljaisuus mikä siellä vallitsee.
- Monet ovat raportoineet tuulivoimaloiden aiheuttamien matalataajuuksisten äänten haitoista. Ne saattavat lisätä veri- ja sydänsairauksien riskiä sekä nostaa stressitasoa, joka taas puolestaan aiheuttaa monia terveyshaittoja. Olen syvästi huolissani hankkeen vaikutuksista itseni ja läheisteni terveydelle, koska oleskelemme paljon tilalla.

Maisema/tilan arvo

- Jos hanke toteutuu, asuinrakennuksen pihasta ja portailta pohjoiseen päin näkyvän kauniin metsämaiseman tulevat pilaamaan 300 m korkeuteen nousevat tuulimyllyt. Tilamme metsä on minulle tärkeä virkistys-, retkeily- sienestys- ja marjastusalue.
- Lisäksi on selvää, että tilan jälleenmyyntiarvo laskee. Kukaan ei halua ostaa taloa tuulimyllyjen läheltä.

Vastine:

Osayleiskaavassa hyödynnetään YVA-hankkeessa tuotettuja tutkimuksia, selvityksiä ja vaikutusten arviointeja. YVA-hankkeessa on selvitetty mielipiteessä esitetyt vaikutukset. OAS:ssa kuvatut selvitykset ja vaikutusten arvioinnit on tarkistettu ja vastaavat YVA-selostuksessa kuvattuja selvityksiä ja vaikutusten arviointeja. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa mainittuja selvityksiä täydennetään tarvittaessa kaavaprosessin aikana. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan lisätään osalliseksi Koukun metsästysseura. Osallisella on MRL 62 §:n mukaan mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun, arvioida kaavoituksen vaikutuksia ja lausua kirjallisesti tai suullisesti mielipiteensä asiasta. Kaavoituksen aikana järjestetään yleisötilaisuuksia, joista kuulutetaan ja ilmoitetaan lehdissä sekä kunnan verkkosivuilla. Muilta osin merkitään tiedoksi.

2. Osallinen B

Vastustan osayleiskaavahanketta, mikä mahdollistaa tuulivoimarakentamisen Kankaanpään Haukkasaloon.

Tuulivoimapuistohanke sijoittuu Haapakeitaan Natura-alueen välittömään läheisyyteen. Tuulivoimapuisto heikentää merkittävästi tämän Natura 2000 alueen luonnonarvoja. Suurimmat luontovaikutukset tuulivoimasta kohdistuvat yleensä linnustoon. Ruotsalainen tutkija Martin Green Lundin yliopistosta arvioi noin 25 vuoden kokemuksella maansa tuulivoimaloihin menehtyvän nykyään 12 000–60 000 lintua vuodessa. Green ei ole havainnut muutoksia kuolleisuudessa vuosien aikana ja tekee siitä johtopäätöksen, etteivät linnut opi varomaan voimaloita [1].

Haapakeitaan suoalue on Satakunnan tärkein suoluonnon suojelukohde. Alueella on jonkin verran retkeily ja virkistyskäyttöä. Kohde on laaja, erämainen ja eläimistöltään rikas. Alueella pesii useita lintudirektiivin lajeja ja alueellisesti uhanalainen riekko (*Lagopus lagopus*) (V) [2]. Haapakeitaan eteläinen osa on minulle tärkeä virkistys- ja marjastusalue. Sukuni on kotoisin seudulta ja olen retkeillyt alueella koko ikäni. Viime kesänä poimimme alueelta 100 l marjoja.

Suunniteltujen voimaloiden kokonaiskorkeudeksi mainitaan korkeintaan 300 metriä. Voimaloita voidaan alueelle laittaa jopa 18. Alle kahden kilometrin etäisyydellä puistosta sijaitsee 91 asuinrakennusta ja 19 lomarakennusta. Käytännössä siis yli sata kiinteistöä menettää arvonsa, kun maisemaa hallitsee käsittämättömän korkeat tuulivoimalat. Mukaan lukien Salomaan kiinteistö, mikä on ympärivuotisessa virkistyskäytössä perheelläni. Paikka on ollut luonnonrauhassa keskellä suurelta osin koskemattomaa metsää. Olemme halunneet säilyttää arvokkaan ikimetsän emmekä halua tuhota sen luontoarvoa esim. hakkuilla. Oma metsämme on arvioitu metsäkeskuksen asiantuntijan Jarmo Uimosen (metsätieteiden maisteri ja luontokartoittaja) toimesta. Metsä on todettu erittäin monimuotoiseksi ja siten sopivaksi esimerkiksi suojelualueeksi. Kiinteistö metsineen on tyystin käyttökelvoton virkistyskäyttöön, jos sen viereen tulee tuulivoimapuisto.

Monessa Euroopan maassa tuulivoimaloiden ongelmiin on jo herätty. Esim. Saksassa turvaetäisyydet määritellään tuulivoimalan korkeuden mukaan, siten että 300m korkea tuulivoimala kerrotaan 10:llä ja saadaan turvaetäisyys 3km [3]. Tätä lähempänä haitat mm. melusta ja välkkeestä ovat siis kestäättömät. Suunnitteilla oleva tuulivoimalapuisto on liian lähellä meidän ja yli sadan muun kiinteistöä.

On huomion arvoista, että suunniteltujen tuulivoimaloiden yksikköteho on 6–10 megawattia. Näin tehokkaita tuulivoimaloita ei ole ollut kovin kauaa käytössä. Nykyisin suurimpien laitosten koko Suomessa on 3–5 megawattia (4). Vielä ei siis edes tiedetä kaikkia todellisia ympäristövaikutuksia. On kuitenkin voimakasta näyttöä siitä, että voimaloiden ympäristövaikutus kasvaa suhteessa niiden kapasiteettiin ja tuottoon [5]

Toteutuessaan Haukkasalon tuulivoimapuisto aiheuttaisi paikallisten luonnonarvojen, linnuston, maiseman, luonnonsuojelualueiden ja asuinolosuhteiden merkittävää pysyvää menetystä. Kaikkia vaikutuksia ei vielä edes tunneta. Uusiutuvaa energiaa ei tule tuottaa hinnalla millä hyvänsä. Tuulivoimalapuistojen sijoittelussa tulee huomioida luonnonsuojelulain [6] mukaisesti luonnon monipuolisuutta, suojelukohteita ja ihmisten elinympäristön terveellisyyttä. Mielestäni Haukkasalo ei ole oikea paikka 180 megawatin tuulivoimalalle. Oikeus rauhalliseen elinympäristöön ja monimuotoiseen luontoon on säilyttävä tulevillekin sukupolville alueella. Kankaanpään kaupungin tulee toimia tässä asiassa vastuullisesti ja luopua tuulivoimalapuistohankkeen valmistelusta.

Vastine:

Osayleiskaavassa hyödynnetään YVA-hankkeessa tuotettuja tutkimuksia, selvityksiä ja vaikutusten arviointeja. YVA-hankkeessa on selvitetty mielipiteessä esitetyt vaikutukset. OAS:ssa kuvatut selvitykset ja vaikutusten arvioinnit on tarkistettu ja vastaavat YVA-selostuksessa kuvattuja selvityksiä ja vaikutusten arviointeja. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa mainittuja selvityksiä täydennetään tarvittaessa kaavaprosessin aikana. Osallisella on MRL 62 §:n mukaan mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun, arvioida kaavoituksen vaikutuksia ja lausua kirjallisesti tai suullisesti mielipiteensä asiasta. Kaavoituksen

aikana järjestetään yleisötilaisuuksia, joista kuulutetaan ja ilmoitetaan lehdissä sekä kunnan verkkosivuilla. Muilta osin merkitään tiedoksi.

3. Osallinen C

Vastustan hanketta rakentaa tuulivoimaloita Kankaanpään Haukkasaloon.

Olen kotoisin alueen eteläiseltä osasta (Salomaa) ja haluan säilyttää alueen Virkistys-, marjastus - ja retkeilyalueena. Suunnitelmissa on jopa ollut metsiemme laittaminen suojelualueeksi. Metsissämme asustelee mm. harvinaisia Euroopan majavia, joiden elämä häiriintyy tuulivoimaloista.

Helsingin korkein rakennus on 134 m korkea ja nämä tulisivat siipineen olemaan kaksi kertaa korkeimmat. Niinpä maisemallinen haitta tulee ulottumaan todella kauas. Alue on myös iso metsäalue, jollaista ei taida muuta löytyä koko Satakunnassa. Miksi siis pilata alue tuulivoimaloilla.

Ei pidä unohtaa myöskään matalataajuista ja infraäänihaittoja alueella, jossa olisi näin isot tuulivoimalat. Mitä se tekee ihmisille, jotka asuu lähistöllä, kaikkia ei tiedetä vielä.

Vastine:

Osayleiskaavassa hyödynnetään YVA-hankkeessa tuotettuja tutkimuksia, selvityksiä ja vaikutusten arviointeja. YVA-hankkeessa on selvitetty mielipiteessä esitetyt vaikutukset. OAS:ssa kuvatut selvitykset ja vaikutusten arvioinnit on tarkistettu ja vastaavat YVA-selostuksessa kuvattuja selvityksiä ja vaikutusten arviointeja. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa mainittuja selvityksiä täydennetään tarvittaessa kaavaprosessin aikana. Osallisella on MRL 62 §:n mukaan mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun, arvioida kaavoituksen vaikutuksia ja lausua kirjallisesti tai suullisesti mielipiteensä asiasta. Kaavoituksen aikana järjestetään yleisötilaisuuksia, joista kuulutetaan ja ilmoitetaan lehdissä sekä kunnan verkkosivuilla. Muilta osin merkitään tiedoksi.

4. Osallinen D

Haukkasalon tuulivoimapuisto

Merkittävien tuulivoimahankkeiden ympäristövaikutukset arvioidaan YVA-lain mukaisessa ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä. Koska alueelle suunnitellaan aivan poikkeuksellisen suurikokoisia tuulimyllyjä tulisi erityisesti nyt kiinnittää huomio seuraaviin asioihin.

- Vaikutukset ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen
- Melun (myös matalat taajuudet) ja varjon vilkkumisen vaikutukset
- Vaikutukset maisemaan.

Nyt tehty YVA:n mukaiset ympäristövaikutus arvioinnit ovat keskittyneet pääasiassa eläimistöön ym. ei ihmisiin tai maisemaan.

Honkajoen Kirkkokalliolla jo nyt olevat tuulimyllyt ovat teholtaan n. 2,7MW (korkeus n.200 m) noiden myllyjen etäisyys asunnostamme on noin neljä kilometria ja nekin kuuluvat ja näkyvät.

Nyt suunnitellut tuulimyllyt ovat kokoluokkaa 5-10MW ja korkeus n. 300 m. Liite 1. kuvastaa tuota valtavaa kokoa. Ne ovat siis lähes neljä kertaa tehokkaampia kuin olemassa olevat.

Tuulivoimaloiden infraäänen haitallisista vaikutuksista terveyteen on olemassa paljon virallista tutkimustietoa mm. Professori Kimmo Suomen tutkimus aiheesta (Katsaus tutkimuksiin tuulivoiman infraäänen haitallisista vaikutuksista terveyteen) suora lainaus kohdasta 17.5 "Mitä isompi voimala (3 MW vrt. 10 MW) sitä enemmän melussa on pienitaaajuista osuutta"

Juuri tämä matalataajuinen osuus (alle 20HZ) aiheuttaa ihmisessä unettomuutta, kohonnutta verenpainetta, huimausta, väsymystä jopa infarkteja.

Alueelle jossa asumme on tulossa yhteensä 66 tuulimyllyä, joista suurin osa noita Suomen suurimpia voimaloita.

Voidaan vain kuvitella millaista on elää noin suuren tuulimylly keskittymän vaikutusalueella.

Vastaava hanke oli suunnitteilla Huittisiin jossa se pysähtyi ihmisten välittömään vastustukseen liite 2.

Kunnissa joissa nämä hankkeet on viety väkipakolla ja minimi etäisyyksillä läpi ovat useat perheet joutuneet jättämään kotinsa. Muun muassa koirat eivät kestä tätä matalaa taajuutta.

Olin 8.9-22 Honkajoen Honkalassa järjestetyssä kuulemistilaisuudessa , jossa FCG:n konsultti myönsi että YVA-menettely ei lain mukaan ota mitenkään huomioon tuulimyllyjen vaikutusta ihmisiin.

Lisäksi tilaisuudessa mainittiin että Haukkasalon tuulivoimapuistosta ulos johtava sähkölinja rakennettaisiin 400 kV jännitteellä, joka tarkoittaa lähes 100m leveän johtokadun rakentamista Isojoen suuntaan. Tämä veisi käytännössä valtavia maa-alueita maanomistajilta.

Vaadin kaikkien edellä mainittujen vaikutusten selvitystä sekä 3,5-4 km minimietäisyyttä pysyvään asutukseen.

Haluaako Kankaanpään kaupunki olla se kunta joka ensimmäisenä päättäjineen ottaa vastuun ja korvausvelvollisuuden sairastuneista ihmisistä ja pilatusta maaseutumaisemasta.

Kuka kustantaa uudet asunnot ihmisille jotka joutuvat melusaasteesta johtuvien terveyshaittojen vuoksi muuttamaan muualle.

Lopullisen asemakaavan / rakennusluvan myöntäminen näin nopeasti ja huonosti selvitetyle hankkeelle olisi mielestäni erittäin vastuuton teko.

Vastine:

Osayleiskaavassa hyödynnetään YVA-hankkeessa tuotettuja tutkimuksia, selvityksiä ja vaikutusten arviointeja. YVA-hankkeessa on selvitetty mielipiteessä esitetyt vaikutukset. OAS:ssa kuvatut selvitykset ja vaikutusten arvioinnit on tarkistettu ja vastaavat YVA-selostuksessa kuvattuja selvityksiä ja vaikutusten arviointeja. Osayleiskaavassa huomioidaan voimaloiden sijoittamista koskevat viranomaisten ohjeet sekä kaupungin päätökset. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa mainittuja selvityksiä täydennetään tarvittaessa kaavaprosessin aikana. Osallisella on MRL 62 §:n mukaan mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun, arvioida kaavoituksen vaikutuksia ja lausua kirjallisesti tai suullisesti mielipiteensä asiasta. Kaavoituksen aikana järjestetään yleisötilaisuuksia, joista kuulutetaan ja ilmoitetaan lehdissä sekä kunnan verkkosivuilla. Muilta osin merkitään tiedoksi.